

2023Z00470

Vragen van het lid **Westerveld** (GroenLinks) aan de Minister voor Langdurige Zorg en Sport over *het verdwijnen van specialistische GGZ behandelplekken* (ingezonden 18 januari 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met de brief van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP) aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), waarin zij hun zorgen uiten over de beschikbaarheid van hoog complexe geestelijke gezondheidszorg (GGZ), het artikel «Een derde van de specialistische ggz-bedden opgeheven, zorg zakt door een ondergrens?» en «Psychiaters bezorgd om patiënten na sluiting kliniek»?^{1, 2, 3}

Vraag 2

Wat vindt u van de constatering dat in 2022 het totaal aantal bedden voor mensen met ernstige persoonlijkheidsstoornissen met 34 procent is afgenomen (van 207 naar 137 bedden)? Kloppen deze cijfers en klopt het dat een derde van de klinische behandelplekken voor volwassenen met ernstige persoonlijkheidsstoornissen hiermee in 2022 is gesloten? Wat vindt u van deze ontwikkeling? Deelt u de zorgen van de NVvP hierover?

Vraag 3

Hoe kan het dat behandelaars een dergelijke inventarisatie wel kunnen maken, maar het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport niet over deze cijfers beschikt? Hoe staat het met de afspraak uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) dat zorgaanbieders en zorgverzekeraars vorig jaar gezamenlijk tot een definitie van cruciale zorg zouden komen en hiervoor een

¹ Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie, 13 januari 2023 «NVvP vraagt onderzoek IGJ: is kwaliteit vervangende zorg voldoende na afschaling bedden hoog complexe zorg?» (<https://www.nvvp.net/website/nieuws/2022/nvvp-vraagt-onderzoek-igj-is-kwaliteit-vervangende-zorg-voldoende-na-afschaling-bedden-hoog-complexe-zorg>).

² NRC, 13 januari 2023 «Een derde van specialistische ggz-bedden opgeheven, «zorg zakt door ondergrens»» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2023/01/13/een-derde-van-specialistische-ggz-bedden-opgeheven-zorg-zakt-door-ondergrens-a4154152>).

³ De Gelderlander, 14 januari 2023 «Psychiaters zeer bezorgd om «kwetsbare» patiënten na sluiting kliniek Lunteren: op wachtlijst of geen passende zorg» (Psychiaters zeer bezorgd om «kwetsbare» patiënten na sluiting kliniek Lunteren: op wachtlijst of geen passende zorg | Ede l gelderlander.nl).

handreiking zouden formuleren? Is dit gelukt? Zo ja, kan dit naar de Kamer gestuurd worden? Zo niet, waarom is dat nog niet gelukt?

Vraag 4

Wordt inmiddels gewerkt aan het in beeld brengen van het landelijk aanbod en regionaal aanbod van cruciale zorg, waaronder Specialistische GGZ? Wat is voor u de ondergrens van het aantal bedden dat er moet zijn voor Specialistische GGZ?

Vraag 5

Bent u het eens met de constatering van de NVvP dat complexe of hoogspecialistische zorg een behandeling vraagt die in het grotere geheel kosteneffectief is, maar op het niveau van de individuele aanbieder financieel onaantrekkelijk? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u het eens dat dit dan een wijziging vraagt in de manier van financiering?

Vraag 6

Hoe kijkt u met de kennis van nu naar de afspraken die zijn gemaakt in het bestuurlijk akkoord toekomst GGZ uit 2012 en de verlenging daarvan, met name als het gaat over de ambulantisering? Bent u het eens dat mede in het licht van de kritische evaluatie van het Trimbos-instituut verdere ambulantisering in de GGZ onwenselijk is? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u doen om het tij te keren?⁴

Vraag 7

Wat vindt u van de constatering van de NVvP dat ambulante zorg voor een groep patiënten van klinieken die recent zijn gesloten of afgeschaald (onder meer Pro Persona, Klinieken voor Intensieve Behandeling (KIB), Arkin en de Somatische Onvoldoende verklaarde Lichamelijke Klachten (SOLK)-kliniek van Altrecht) geen betere oplossing is? Bent u het met deze constatering eens? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Hoe beoordeelt u de signalen van de NVvP dat een aantal patiënten weliswaar is ondergebracht bij andere aanbieders, maar in de praktijk geen passende zorg krijgen?

Vraag 9

In de beantwoording van een schriftelijk overleg van oktober 2022 liet u weten dat de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) nog voor eind 2022 bij de bezochte zorgverzekeraars langs zou gaan om te controleren of alle voormalige cliënten die zorg nodig hebben passende zorg hebben gekregen en aan de zorgplicht is voldaan, is dit gebeurd? Zo ja, wat waren de conclusies van de NZa? Heeft u signalen gekregen van de NZa dat de continuïteit van zorg voor een deel van de patiënten in het geding is gekomen? Zo nee, hoe kan het dat NVvP deze signalen krijgt en de NZa niet?⁵

Vraag 10

Wat vindt u van de kanttekeningen van NVvP bij de conclusie van de rode draden analyse van de NZa dat de zorgplicht niet is geschonden? Bent u het met de kanttekeningen van de NVvP eens?

Vraag 11

Hoe is dit te rijmen met de antwoorden op eerdere Kamervragen waarin u aangeeft «De NZa geeft aan dat de betrokken verzekeraars aangeven dat de patiënten hun lopende behandeling kunnen afmaken en/of er binnen de regio gezocht wordt naar passende behandeling bij een andere zorgaanbieder,»? Deelt u de mening dat deze signalen laten zien dat de praktijk anders heeft uitpakkt en er op z'n minst zorgen zijn over of dit voornemen is gelukt? Zo

⁴ Trimbos Instituut, 2021 «Landelijke Monitor Ambulantisering en Hervorming Langdurige GGZ 2020» (<https://www.trimbos.nl/wp-content/uploads/2021/11/AF1838-Landelijke-Monitor-Ambulantisering-en-Hervorming-Langdurige-GGZ-2020.pdf>).

⁵ Kamerstuk 25 424, nr. 623.

ja, wat gaat u doen om te zorgen dat deze patiënten passende, niet-ambulante hulp krijgen?⁶

Vraag 12

Is duidelijk genoeg welke vormen van GGZ-zorg beter geboden kunnen worden via ambulante begeleiding? Zo ja, kunt u voorbeelden noemen van klinieken waar ambulantisering van de zorg heeft geleid tot betere resultaten?

Vraag 13

Sinds wanneer bent u op de hoogte van de reorganisatie van GGZ-instelling Emergis in Kloetinge?⁷

Vraag 14

Sinds wanneer zijn cliënten en personeelsleden op de hoogte? Hebben zij inspraak in de reorganisatie? Zijn de beoogde plannen besproken met cliënten die op de lijst stonden voor opname zodat zij zich konden voorbereiden?

Vraag 15

Kunt u uitleggen waarom het voor de patiënten die daar in behandeling zijn (onder meer mensen met autisme) beter is om ambulante hulp te krijgen dan in een kliniek? Is hier wetenschappelijk onderzoek naar gedaan of zijn er praktijkvoorbeelden? Zo nee, waarom is dit besloten?

Vraag 16

Op welke manier wordt zorgcontinuïteit voor deze patiënten gegarandeerd? Kunt u dit garanderen gezien de wachtlijsten en personeelstekorten in de GGZ?

Vraag 17

Hoe gaat worden voorkomen dat hulpverleners gedwongen worden ontslagen en misschien wegtrekken uit de sector?

⁶ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2519.

⁷ Omroep Zeeland, 13 december 2021 «Reorganisatie bij Emergis: twee klinieken dicht, onzekerheid voor personeel» (<https://www.omroepzeeland.nl/nieuws/14251265/reorganisatie-bij-emergis-twee-klinieken-dicht-onzekerheid-voor-personeel>).